

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

7 oktober 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de aankoop van energie door socialehuisvestingsmaatschappijen

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, en tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de uitholling van het tijdelijk bewoningsrecht in Doel en de houding terzake van de vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest binnen de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid voor het Linkerscheldeoevergebied

Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe aan de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de vlaggenroet door vaderlandse verenigingen tijdens het Vlaamse volkslied op officiële manifestaties

Interpellatie van de heer Bart De Smet tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de instructies van de minister voor de opmaak van de gemeentebegrotingen 2004 en de recent gemaakte afspraken met betrekking tot de Elia-heffing
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Boudewijn Laloo aan de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het decreet tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Dinsdag 7 oktober 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Bart De Smet

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 13.58 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de aankoop van energie door socialehuisvestingsmaatschappijen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de aankoop van energie door socialehuisvestingsmaatschappijen.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 17 juni stelde ik u voor om aan de socialehuisvestingsmaatschappijen te vragen om namens hun bewoners over voordelige contracten te onderhandelen met de energieleveranciers op de vrijgemaakte energiemarkt. Op die wijze zouden ze de macht van het getal kunnen laten spelen en zouden ze voor meerdere huizen- en appartementsblokken tegelijk een meer voordelige kilowattuurprijs kunnen bedingen. In Engeland, waar de energiemarkt al eerder dan bij ons is vrijgemaakt, is gebleken dat het vooral de categorie van gezinnen met lage inkomens is die het minst van al gebruik maakt van de mogelijkheid om van stroomleverancier te veranderen, hoewel precies deze categorie van mensen er het meest profijt bij zou kunnen hebben.

Inmiddels heeft de Gezinsbond met een van de stroomleveranciers die zich aanbieden op de vrije markt, een overeenkomst afgesloten waardoor de leden aan een voordeliger tarief bij deze leverancier hun stroom kunnen aankopen. Dit voorbeeld toont duidelijk aan dat ook de socialehuisvestings-

maatschappij wel degelijk prijsvoordeel voor haar sociale huurders kan bedingen.

Daarnaast lijkt het me, gezien de doelstellingen van de Vlaamse regering terzake, evident dat bij de keuze van stroomleverancier voor de socialehuisvestingssector ook rekening wordt gehouden met het aspect groene stroom. Sommige leveranciers bieden op een zeer concurrentiële wijze een energiemix aan met een aandeel groene stroom dat ver boven het gemiddelde uitkomt. Ik geef een voorbeeld. De stroomleverancier waarmee de Gezinsbond een voordelig kilowattuurprijscontract heeft afgesloten, levert twee soorten stroom aan. Men kan ofwel een pakket uitsluitend groene stroom kopen, ofwel een pakket grijze stroom. Zelfs in het pakket grijze stroom zit 17 percent stroom die door hernieuwbare energiebronnen is opgewekt, wat veel meer is dan het gemiddelde dat tot nu toe door de grootste stroomleveranciers wordt aangeboden.

Mijnheer de minister, toen ik u in juni de vraag stelde, reageerde u positief op het voorstel en kondigde u aan dat er binnen de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij een werkgroep zou worden opgericht, waar – naast de socialehuisvestingsmaatschappijen zelf – ook de VREG deel van zou uitmaken. Deze werkgroep zou een correcte procedure uitwerken, in overeenstemming met de wetgeving op de overheidsopdrachten, maar naar verluidt zou de werking van deze werkgroep zijn stilgelegd.

Ondertussen zijn we vier maanden verder. Ofwel beginnen mensen nu individuele contracten af te sluiten, ofwel blijven ze – vaak uit inertie of onwetendheid – bij hun standaardleverancier. De mogelijkheid om een kilowattuurprijsvoordeel te bedingen, gaat zo aan hen voorbij.

Mijnheer de minister, waarom zijn de activiteiten van de werkgroep die de centrale aankoop van

Glorieux

stroom en gas voor de socialehuisvestingssector moet voorbereiden, stopgezet? Gaat het om een tijdelijke of een definitieve stopzetting?

Betekent dit dat het denkspoor om voor huurders van sociale woningen gezamenlijk een voordelig contract te bedingen, niet langer wordt gevolgd? Indien dit zo is, waarom werd dat denkspoor dan verlaten? Indien dit niet zo is, hoever staat het dan met de uitwerking van het project en wat is de voorziene timing?

Wanneer zullen de sociale huurders voordelige contracten aangeboden krijgen via hun socialehuisvestingsmaatschappij? Het voorbeeld van de Gezinsbond toont volgens mij aan dat het op een relatief korte termijn mogelijk is om een dergelijke overeenkomst af te sluiten. We hebben hier natuurlijk te maken met de wetgeving op de overheidsopdrachten die moet worden gevolgd, wat iets complexer is dan de situatie van de Gezinsbond. Toch lijkt het me aangetoond dat het kan. Als we hiermee de sociale huurders dat voordeel kunnen bieden, mogen we die kans niet laten voorbijgaan.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Glorieux, wat betreft de grond van de zaak: wij zijn bondgenoten en deels ook lotgenoten. Ik ben zelf ook geporteerd voor de aankopen van grote hoeveelheden energie, zowel gas als elektriciteit. Hierover zitten we op dezelfde golflengte.

We hebben te maken met een aantal technische euvels die ook niet te onderschatten zijn. Er is de individuele huurder die als eerste zijn keuze mag bepalen. Doet hij dat niet, kan hij lastgeving doen aan de socialehuisvestingsmaatschappij, en die kan op haar beurt lastgeving doen aan de VHM om namens de hele groep op te treden. Hierin kruipt heel veel werk van onderhandelen, contacten leggen en dergelijke. Daarnaast heeft men ook te maken met een grote verhuisbeweging, zeker in stedelijke huisvestingsmaatschappijen, wat de problematiek groter maakt.

– *De heer Jan Penris, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Ik heb heel recent aan de VHM gevraagd om als koepel op te treden voor alle SHM's – en ook voor de individuele huurders die dat wensen – om de onderhandelingen te voeren met de energieleveranciers, zowel van gas als van elektriciteit. Veel

verder zijn we daar niet geraakt. Hoe dan ook, de activiteiten liggen niet stil. Het reces heeft natuurlijk wat vertraging gebracht in de activiteiten van de huisvestingsmaatschappijen en de VHM.

De werkgroep waarover u een vraag stelde, is wel degelijk nog actief en heeft de werking niet stilgelegd. Binnen de werkgroep werd reeds met een aantal socialehuisvestingsmaatschappijen de problematiek besproken en wordt gekeken hoe de sector kan anticiperen. Algemeen coördineert de VHM momenteel het onderzoek. Eind deze maand worden de leveranciers uitgenodigd door de VHM voor een onderhoud en een mogelijk voorstel. Tot nu toe, en dit is geen vermaning maar een vaststelling, is de VHM bezig met het signaleren van problemen en werden nog geen oplossingen aange-reikt. Ik verwacht van de VHM dat ze ook oplossingen aandraagt.

Zoals gesteld in het antwoord op uw vorige vraag, is de werkgroep op 24 juni samengekomen, en daaruit voortvloeiend werd door de VHM op 10 juli 2003 een omzendbrief gestuurd naar alle socialehuisvestingsmaatschappijen omtrent de liberalisering van de energiemarkt. In mijn verder antwoord kom ik op deze omzendbrief terug.

Voor het eerste deel van uw tweede vraag kan ik u meedelen dat ik de VHM de opdracht heb gegeven om als koepelorganisatie van de lokale socialehuisvestingsmaatschappijen de mogelijkheid te onderzoeken om als gesprekspartner op te treden voor de onderhandelingen met de verschillende energieleveranciers. Deze gesprekken dienen te worden gezien als een betrachting om, weliswaar binnen de autonomie van de lokale socialehuisvestingsmaatschappijen en de eigen keuze van de sociale huurder, mogelijk een betere prijszetting en een prijsvoordeel te halen. Het denkspoor om voor huurders van sociale woningen gezamenlijk een voordelig contract te bedingen, is dus niet verlaten.

Wel wil ik erop wijzen dat dit voor de socialehuisvestingsmaatschappijen niet zo eenvoudig ligt als voor het door u aangehaalde voorbeeld van de Gezinsbond. De socialehuisvestingsmaatschappijen zijn als lokale autoriteit gebonden aan de wet op de overheidsopdrachten voor wat de levering van energie betreft voor de eigen gebouwen en de gemeenschappelijke voorzieningen van de verhuurde gebouwen. In navolging van de omzendbrief wordt ondertussen een typebestek opgemaakt dat door alle socialehuisvestingsmaatschappijen kan worden gehanteerd.

Keulen

Elke sociale huurder is volgens de wet in principe vrij in de keuze van zijn energieleverancier. Voor het afsluiten van een collectieve overeenkomst is het akkoord van elke huurder vereist. Iedere huurder dient dus een overeenkomst van lastgeving af te sluiten met de betrokken socialehuisvestingsmaatschappij, waarna de SHM een goedkoper tarief kan bedingen voor de geïnteresseerde huurders met de verschillende energieleveranciers.

We zijn er ons terdege van bewust dat dergelijke overeenkomsten bijkomende administratieve verplichtingen meebrengen voor de socialehuisvestingsmaatschappijen, zeker gelet op het grote aantal verhuismobelingen waar stedelijke SHM's mee worden geconfronteerd, alsook een aantal praktische problemen. Elke socialehuisvestingsmaatschappij dient dan ook zelf uit te maken of zij deze bijkomende belasting wil of kan dragen. In de omzendbrief van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij werden de socialehuisvestingsmaatschappijen attent gemaakt op deze mogelijkheid.

Zelf ben ik geporteerd, maar het is een vrij omslachtige aangelegenheid.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat het denkspoor niet is verlaten en ik heb begrip voor het feit dat deze zaak net iets ingewikkelder is om te regelen dan bij een privé-organisatie. We moeten zeker blijven aandringen op een correcte en snelle afhandeling van deze zaak.

Eind oktober zouden de stroomleveranciers worden uitgenodigd bij de VHM en wordt er een typebestek opgesteld. Belangrijke criteria daarbij zijn zeker in de eerste plaats de voordelige kilowattuurprijs. Daarnaast is het belangrijk het criterium groene stroom op zijn minst in minimale mate op te nemen.

Ter afsluiting wilde ik vragen om hier min of meer een timing op te plakken. Wanneer zouden de socialehuisvestingsmaatschappijen concreet een voorstel aan hun sociale huurders kunnen aanbieden? Is dat een kwestie van twee maanden of van een half jaar?

Minister Marino Keulen : Ik durf dit niet te zeggen. Ik hoop dat we deze zaak in een bestek van een aantal maanden kunnen afronden. Voor het reces heb ik u al een antwoord gegeven, en ik kan nu

niet veel meer vertellen dan toen. Uw vraag helpt me om er met de VHM over te spreken. Als ik er met de VHM over praat, word ik vooral geconfronteerd met de problemen waarmee zij rekening moet houden, en ik heb daar alle begrip voor. We hebben echter te maken met de meest kwetsbare groep die dit zelf niet kan, want het is voor een doorsnee gezin allesbehalve eenvoudig. Slechts 1 procent van de gezinnen heeft immers een verhuismobeling gemaakt naar een andere leverancier.

Ik blijf de zaak van nabij volgen. Uw vraag is – om in het jargon te blijven – een stroomstoot om het dossier opnieuw in de belangstelling te plaatsen en te zorgen dat er vooruitgang wordt geboekt.

De heer Eloi Glorieux : Ik apprecieer uw voluntarisme, mijnheer de minister.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, en tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de uitholling van het tijdelijk bewoningsrecht in Doel en de houding terzake van de vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest binnen de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid voor het Linkerscheldeovergebied

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Wymeersch tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, en tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de uitholling van het tijdelijk bewoningsrecht in Doel en de houding terzake van de vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest binnen de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid voor het Linkerscheldeovergebied.

Minister Keulen antwoordt tevens in naam van minister Van Grembergen.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de minister, het is niet de eerste keer dat we het over dit onderwerp hebben. Ik heb minister Van Grembergen hierover geïnterpelleerd op 13 juni 2001, en ik heb de ministers Gabriels en Van Grembergen geïnter-

Wymeersch

pelleerd op 11 februari 2003. Intussen heeft ook de heer De Cock in juni 2003 hierover een interpellatie gehouden.

Ik citeer uit het antwoord van minister Gabriels op mijn interpellatie van 11 februari 2003 : 'Uit het juridisch advies van de administratie van 4 oktober 2002 blijkt dat er geen nood is aan het verzaken aan het recht op retrocessie. Dit advies zal op de volgende vergadering van de begeleidingsgroep worden voorgelegd met als gevolg dat het de procedure zal versnellen.'

Minister Gabriels had dus de intentie om dat advies voor te leggen aan de vergadering van de begeleidingsgroep. U gaf echter hetzelfde antwoord op de interpellatie van de heer De Cock in juni. Blijkbaar is er lang gewacht om dit advies voor te leggen aan de begeleidingsgroep. Minister Gabriels zou het voorleggen in februari ; u zou het voorleggen in juni. Ik vermoed dan ook dat het advies niet is voorgelegd tussen februari en juni.

De bedoeling van het advies was meer mensen de mogelijkheid te geven gebruik te maken van het tijdelijk bewoningsrecht in Doel. De Intercommunale Vereniging van het Land van Waas heeft zich in het verleden altijd verstoep achter dit retrocessierecht om procedures tot toewijzing van woningen op de lange baan te schuiven. Dat is een bewuste strategie om een langzame wurggreep toe te passen op Doel en de bewoners. Er wordt niet of heel laat gereageerd op brieven van bewoners, er worden verkeerde toewijzingen gedaan, enzovoort. Het gevolg is de verkrotting en verloedering van Doel. Onlangs is nog geprobeerd een hoeve met de grond gelijk te maken, maar dat is gelukkig op de valreep verhinderd.

De Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid voor het Linkerscheldeoevergebied zou de adviezen naast zich hebben neergelegd en gaat daarmee in tegen de stelling van de regering over het retrocessierecht. Ook de vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest binnen die maatschappij heeft de adviezen naast zich neergelegd.

In plaats van Doel opnieuw aantrekkelijk te maken voor tijdelijke bewoning, wordt de beslissing van de regering inzake Doel genegeerd. Blijkbaar wil men absoluut vermijden dat Doel blijft leven en wil men dat het een soort van spookdorp wordt. Wanneer Doel in de toekomst toch moet verdwijnen, is het beter – om protest te vermijden – dat er niet te veel bewoners meer zijn. Met die houding

wil men een definitieve beslissing over het verdwijnen van Doel duidelijk bespoedigen.

Mijnheer de minister, blijft de regering bij de beslissing van 27 april 2001 inzake het tijdelijk bewoningsrecht ? Houdt u vast aan het juridisch advies van de administratie van 4 oktober 2002 ? Bent u van mening dat de vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest zijn boekje te buiten is gegaan ? Hebt u hem al terechtgewezen ? Zo niet, zal dit dan nog gebeuren ? Wordt deze vertegenwoordiger eventueel vervangen ? Hebt u reeds stappen gezet om de beslissing van de maatschappij ongedaan te maken ? Hebt u contact gehad met de intercommunale vereniging om die op haar plichten te wijzen ? Hebt u maatregelen genomen om actief het tijdelijk bewoningsrecht te stimuleren en om de procedureachterstand weg te werken ? Welke maatregelen plant u om Doel niet verder tot een spookdorp te laten verworden ? Is dit niet het moment om de rol van de intercommunale te herbekeken en om haar taken over te dragen aan het gemeentebestuur van Beveren ?

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Pacta sunt servanda. Dat betekent twee dingen. Ten eerste kan de haven zich verder ontwikkelen. Het Deurganckdok kan worden gebouwd mits er een aantal begeleidende maatregelen worden uitgevoerd. Daarnaast wordt onderzocht hoe de haven zich op Linkeroever op lange termijn verder ontwikkelt. Ten tweede zal Doel tijdelijk behouden blijven zolang de langetermijnvisie niet duidelijk is. Dat is de afspraak.

Wat is nu het probleem van het tijdelijk bewoningsrecht van Doel ? Een aantal huizen in goede staat staan leeg. Het sociaal begeleidingsplan werkt in die zin dat er heel wat mensen zijn vertrokken. Die huizen kunnen echter om een aantal technische, misschien politieke redenen niet worden gebruikt omdat er problemen zijn met de registratierechten en met het zogenaamde recht op wederaankoop. Volgens de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid voor het Linkerscheldeoevergebied – Magilso – mogen in de huizen van eigenaars die gebruik maken van het retrocessierecht, geen andere mensen komen wonen. Een eigenaar heeft er echter alle belang bij dat zijn huis bewoond blijft. Dan behoudt het zijn waarde. Bovendien zijn er juridische adviezen van de administratie Financiën en de administratie Huisvesting dat het gebruik van het retrocessierecht geen beperkende voorwaarde is voor het ter beschikking stellen van een huis voor het tijdelijk bewoningsrecht.

Stassen

Door een aantal technische problemen kunnen sommige mensen die in aanmerking komen voor tijdelijke bewoning, dus niet beschikken over de goede huizen. Binnen de Maatschappij voor Grond- en Industrialisatiebeleid is de Vlaamse Gemeenschap een kleine eigenaar en aandeelhouder.

Er zijn zaken gebeurd die ik echt niet kan begrijpen omdat ze ingaan tegen de afspraken. Hoewel ik pleit voor het definitieve behoud van Doel, gaat het hier over het tijdelijk behoud van Doel tot er duidelijkheid is of het dorp kan blijven bestaan. Intussen kunnen de mensen er blijven wonen of kunnen er nieuwe mensen komen wonen in de leegstaande huizen.

Mijnheer de minister, het wordt hoog tijd dat de technische problemen worden weggewerkt zodat voor de winter de huizen in goede staat ter beschikking kunnen worden gesteld. Ik vraag dat de Vlaamse regering dat duidelijk maakt aan de coöperanten, zijnde Magilso, de Intercommunale Land van Waas, de gemeente Beveren en het Antwerps Havenbedrijf.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de minister, ik sluit me aan bij de bekommernissen van de vorige sprekers.

De eerste schepen van de gemeente Beveren heeft over dit dossier de alarmklok geluid. Volgens hem kan het zo niet verder. Ook mij bereiken alarmerende berichten terzake. Zo zou het recht op wonen, een recht dat door de Vlaamse regering is gewaarborgd tot 2007, worden uitgehold met tal van spitsvondigheden. We hebben het daar ook in het verleden al over gehad. Ik herinner u aan mijn interpellatie terzake. Daarin herhaalde u me, mijnheer de minister, dat de Vlaamse regering niet van plan was om het bewoningsrecht in Doel uit te halen.

Ook de havendirecteur van Antwerpen heeft gezegd dat er nog helemaal geen sprake van is dat Doel zou moeten verdwijnen. Dat heeft te maken met de capaciteit die de haven in de toekomst zal aankunnen, en hangt dus ook af van veranderende omstandigheden. In elk geval, het woonrecht is gegarandeerd tot 2007. Als het retrocessierecht gegarandeerd wordt maar de huizen worden niet opnieuw bewoond, dan zal de kwaliteit van die huizen ontzettend achteruitgaan. Na twee winters zijn die niet meer bewoonbaar.

Dat leidt tot een gigantische verzuring. De overheden genieten daar helemaal geen vertrouwen meer. Ook op dat vlak luidt de eerste schepen van Beveren de alarmklok. Hij zegt dat we ons engagement moeten nakomen en dat we het woonrecht tot 2007 moeten garanderen.

Als een woning bewoonbaar is, dan is ze bewoonbaar. We moeten daarover geen spelletjes spelen. Als een huurder zich aandient, moet hij erin kunnen. We moeten dat zo snel mogelijk kunnen realiseren.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, collega's, om de uitdrukking van de heer Stassen te parafaseren, ook voor mij geldt het principe 'pacta sunt servanda'. Het bewoningsrecht is gegarandeerd tot en met 2006. Dat blijft overeind.

Het recht op retrocessie betekent dat, als de grond voor onteigening wegvalt, de vroegere eigenaar zijn goed kan verwerven. De juridische dienst van LIN heeft op vraag van Arohm duidelijk gemaakt dat dat inzake bewoning geen rol speelt. Of men vasthoudt aan het recht op retrocessie, dan wel afstand heeft gedaan : de regering zegt heel duidelijk dat de bewoning tot 2006 wordt gegarandeerd. Dat is om te voorkomen dat Doel een spookdorp wordt. Na 2006 vervalt die garantie. Dat is het principe. Ik heb geen indicatie dat de regering daar anders over denkt. Daarover bestaat dus geen misverstand. De beslissing van de Vlaamse regering met betrekking tot het tijdelijk bewoningsrecht blijft ongewijzigd van kracht.

Zoals ik reeds heb meegedeeld in de commissie voor Huisvesting van 24 juni 2003, sluit ik me aan bij het advies van de afdeling Juridische Dienstverlening van het departement Leefmilieu en Infrastructuur. Uit dit juridisch advies van 23 oktober 2002 blijkt dat het recht van retrocessie niet wordt geactiveerd door het toestaan van een tijdelijke bewoning. Ik heb dit standpunt op 3 oktober jongstleden ook meegedeeld aan de Vlaamse regering en heb hierop geen negatieve reacties ontvangen.

Mijnheer Wymeersch, aangezien minister Van Grembergen noch ikzelf bevoegd zijn om een uitspraak te doen over de gewestelijke vertegenwoordigers in de raad van bestuur, heb ik uw vragen aan bevoegd minister Bossuyt overgemaakt. Ik heb geen indicatie dat hij het niet eens is met dat standpunt. De vertegenwoordigers van het Vlaams Gewest zullen zich in de toekomst dan ook confirmeren aan de beslissing van de Vlaamse regering en

Keulen

een maximale invulling van het zakelijk recht van tijdelijke bewoning vooropstellen. Voor bijkomende inlichtingen verwijs ik naar minister Bossuyt.

We zijn voor 15 percent rechtstreekse aandeelhouder van Magilso. We hebben dus geen meerderheid en kunnen niet op eigen houtje beslissingen door drukken of tenietdoen. Minister Van Grembergen zal zowel de Intercommunale Vereniging van het Land van Waas, als de Maatschappij voor Gronden Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeovergebied vragen hun standpunt te laten kennen over het juridisch advies van Arohm van 4 oktober 2002 inzake het retrocessierecht, en het standpunt van de Federale Overheidsdienst Financiën van 20 januari 2003. Financiën zat op dezelfde lijn als het juridisch advies van Arohm en van LIN.

Via mijn vertegenwoordiging in de begeleidingscommissie volg ik het tijdelijk bewoningsrecht van nabij op en ik zal dit ook blijven doen. Om te vermijden dat Doel een spookdorp wordt, garandeer ik het bewoningsrecht tot en met 2006. Nadien vervalt die garantie en is het in functie van de werken.

De beslissing van de Vlaamse regering van 27 april 2001 over het tijdelijk bewoningsrecht blijft gelden. Dit tijdelijk bewoningsrecht werd ingesteld om de woonkwaliteit in de woonkern van Doel te garanderen. De begeleidingscommissie Tijdelijk Bewoningsrecht volgt de uitvoering van deze beslissing van nabij op. In uitvoering van deze beslissing werd begin deze zomer een opruimactie in de dorpskern georganiseerd. Ook voorzag de intercommunale in een klusjesdienst. Leegstaande woningen waaraan kleine werken moeten worden uitgevoerd, worden eveneens opgeknapt en ter beschikking gesteld in het kader van het tijdelijk bewoningsrecht. Zware investeringen zoals structurele renovatiewerken, kunnen echter niet worden verwacht van de uitvoerders van deze beslissing, gezien het tijdelijk karakter van de beslissing. Dit werd ook zo gestipuleerd in de begeleidende nota aan de Vlaamse regering bij de beslissing van de Vlaamse regering van 27 april 2001.

In de voorbije zomervakantie werd nagegaan of de leegstaande woningen dicht waren. Ontbrekende ramen werden dichtgetimmerd. Ook schoorstenen werden dichtgemaakt, nadat het dorp werd geteisterd door een kraaienplaag. Een PWA'er heeft het klein vuilnis opgeruimd. Onderhoudswerken gebeuren dus wel, grote infrastructuurwerken niet.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de minister, uw antwoord is duidelijk. U houdt vast aan eerder genomen beslissingen en zult erop toezien dat ze worden nageleefd. Anderzijds stel ik vast dat in het dossier 'Wonen in Doel' geregeld een paraplu wordt opengetrokken. Drie ministers die verantwoordelijk zijn in dit dossier, schuiven elkaar de hete aardappel toe. De gemeente Beveren opent, als het haar uitkomt, haar paraplu, maar gaat ook aan de klaagmuur staan. Hetzelfde geldt voor de intercommunale. Mijnheer de minister, zou de rol van de gemeente Beveren niet beter worden geactiveerd, omdat ze dichterbij de mensen en de problemen staat ? Die mogelijkheid zou u toch eens moeten nagaan. Op het terrein gebeurt er zeer weinig. Het lijkt logisch dat u geen zware investeringen doet om Doel een toekomst te garanderen. Ik heb daar begrip voor.

Mijnheer de minister, als we een actief beleid willen voeren, moet u samenwerken met de intercommunales en met alle actoren op het terrein. Anders zal er in de praktijk niets veranderen.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de minister, uw engagement op het terrein kan een voorbeeld zijn voor andere besturen. Uit uw antwoord begrijp ik dat Magilso opnieuw een advies zal inwinnen over de interpretatie van het retrocessierecht. Hopelijk zullen we de zaken nog voor de winter anders bekijken.

Ik begrijp de Intercommunale Land van Waas niet goed. Als er 30 huizen in goede staat vrijkomen, waarvoor mensen 250 euro betaalden, dan verliest ze 7.500 euro per maand aan inkomsten. Daarmee hadden ze kleine werken kunnen uitvoeren in andere huizen die het kunnen gebruiken. De intercommunale gedraagt zich hier niet als een goede huisvader.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de minister, de intentie van de Vlaamse regering blijkt uit uw antwoord. Ik ben daar verheugd over.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer Wymeersch, u kunt niet zeggen dat er een verschil van mening bestaat tussen de drie bevoegde ministers. Ik denk

Keulen

nog altijd dat die perfect op dezelfde golflengte zitten.

Mijnheer Stassen, er is vaak meer een probleem op het lokale vlak. We gaan voor maximale bewoning, met de duidelijke communicatie dat er garantie is tot en met 2006, en nadien naargelang de werkzaamheden. Als men op het lokale vlak dezelfde houding zou aannemen, zou dat ook duidelijk zijn. Ik heb de indruk dat men een beetje schrik heeft voor wat er nadien zal gebeuren. Als iedereen van meet af aan weet waaraan en waaraf, kan daar weinig misverstand of polemiek over bestaan.

Ik hoop in dezen dat iedereen dezelfde boodschap blijft uitspreken. Er zijn nog altijd mensen die hopen op iets anders. Nogmaals : dat hangt allemaal in de lucht, maar vandaag is de bewoning gegarandeerd tot en met 2006, nadien niet meer. Men kan daar achteraf toch geen problemen mee hebben als men dit van nu af aan blijft verkondigen. Deze boodschap wil ik ook geven aan de mensen die lokaal met dit dossier worden geconfronteerd.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Wymeersch c.s. en door de heer Dirk De Cock c.s. werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe aan de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de vlaggenroet door vaderlandse verenigingen tijdens het Vlaamse volkslied op officiële manifestaties

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe aan de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de vlaggenroet door vaderlandse verenigingen

gen tijdens het Vlaamse volkslied op officiële manifestaties.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag werd ingegeven door aangelegenheden die we regelmatig meemaken bij officiële vieringen, en ze is mede geïnspireerd door het feit dat tijdens de vakantieperiode de federale minister van Landsverdediging Flahaut via een omzendbrief de legereenheden een verbod oplegde om te groeten voor het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is zijn recht, hoewel ik daar problemen mee heb. Bij diverse vieringen, ook vieringen die zijn georganiseerd door steden en gemeenten, in aanwezigheid van vaderlandslievende verenigingen, blijkt dat na afloop van de Brabançonne, wanneer het Vlaamse volkslied wordt gespeeld, de meeste dergelijke verenigingen dan geen vlaggenroet meer uitbrengen.

Sommige gemeentebesturen proberen daar nu en dan op een informele manier tegen te reageren, maar dit helpt weinig. Ik verwijs naar de burgemeester van de stad Kortrijk, die zich daar al verschillende malen aan heeft geërgerd en al vergaderingen heeft gehad met deze vaderlandslievende verenigingen. Deze zeggen dat zolang de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden niets doet, ze ook niets doen. Mijnheer de minister, welke initiatieven kunt u als minister van Binnenlandse Aangelegenheden nemen zodat de vlaggenroet door de vaderlandse verenigingen bij het spelen van het Vlaamse volkslied op officiële manifestaties opnieuw in ere wordt hersteld ?

Vele gemeentebesturen geven subsidies aan deze oudstrijdersverenigingen. In welke mate kunnen gemeentebesturen deze subsidies al dan niet in trekken wanneer een vaderlandslievende vereniging alsnog weigert de groet uit te brengen bij het Vlaamse volkslied ? Kunt u een omzendbrief aan de gemeentebesturen bezorgen met de vraag om de vaderlandslievende verenigingen op officiële manifestaties te laten groeten bij het spelen van het Vlaamse volkslied ?

Ik hoor mevrouw De Maght al verwijzen naar de autonomie van de gemeenten. Ze heeft daarin deels gelijk, maar ik meen dat vele gemeenten het als een welkome hulp zouden beschouwen, mocht men op dit vlak wat steun krijgen van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden.

De voorzitter : De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb van de heer Decaluwe begrepen dat hij de minister wil vragen een richtlijn uit te vaardigen om de vlaggenroet uit te brengen bij het spelen van het Vlaamse volkslied. Ik ben het hier volledig mee eens. Men vraagt dat, als het volkslied wordt gespeeld, de groet moet worden uitgebracht, maar er wordt niet gevraagd om op die manifestaties het volkslied te spelen. Deze correctie is volgens mij nodig, want als het niet wordt gespeeld, moet er sowieso geen groet worden uitgebracht.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, in zijn vorig leven was de burgemeester van Kortrijk voorzitter van CD&V. Hij had het toen over de groene betutteling. Ik hoor nu dat de heer Decaluwe vragende partij is voor een nieuwe reglementering. Ik vraag me af of er een oranje betutteling op komst is.

De voorzitter : Mevrouw De Maght heeft het woord.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij mijn weten zijn er wel onderrichtingen, en die zijn bekend bij de gemeentebesturen. Men heeft het over subsidies : dat is een bevoegdheid van de gemeenten. Deze moeten maar hun verantwoordelijkheid opnemen, zoals trouwens bij vele andere aangelegenheden. De gemeente moet toezien op de uitvoering van de onderrichtingen. In Aalst geven we bij elke officiële plechtigheid de nodige onderrichtingen in verband met de bevestiging van de gebouwen en over het al of niet spelen van het Belgische en/of het Vlaamse volkslied.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Geachte leden, ik zal op het einde van mijn uiteenzetting mijn persoonlijk aanvoelen geven, maar eerst zal ik de formele situatie weergeven.

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden kan moeilijk initiatieven nemen ten aanzien van vaderlandse verenigingen om de vlaggenroet te brengen bij het spelen van het Vlaamse volkslied op officiële manifestaties. Het decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap voorziet immers enkel en alleen in verplichtingen met betrekking tot het

hijzen van de officiële vlag van de Vlaamse Gemeenschap en het spelen van het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 5 van voormeld decreet stipuleert dat bij officiële plechtigheden het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap dient te worden uitgevoerd, hetzij bij het begin, hetzij bij het einde van de officiële plechtigheid. Nergens is er sprake van het brengen van een vlaggenroet door wie dan ook, zodat ik als minister geen enkel initiatief terzake kan nemen.

Een gemeentebestuur dat beslist om een subsidie toe te kennen aan een bepaalde vereniging, is autonoom bij machte om die subsidie ook in te trekken. Uiteraard kan dit maar indien de instantie die de subsidie ontvangt, de vooropgestelde voorwaarden en verplichtingen, zoals bepaald in het subsidiebesluit, niet nakomt. In een subsidiebesluit worden de vormelijkheden bepaald waaraan men moet voldoen om die subsidie te ontvangen. Als de gemeente beslist om in de normering van het geven van de subsidie bij te schrijven dat op die datum bij die gelegenheden een vereniging wordt gevraagd de groet te brengen, dan is dit een formele voorwaarde voor het verlenen van de subsidie. Het gemeentebestuur kan het subsidiereglement zelf invullen. Het zou echter zelfs mogelijk zijn dat een vereniging zich tegen die voorwaarden verzet en beroep aantekent bij de Raad van State.

Het lijkt mij wel zeer onwaarschijnlijk dat een gemeentebestuur in zijn eventueel subsidiebesluit als voorwaarde zou opleggen dat de vlaggenroet gebracht dient te worden telkens het Vlaamse volkslied wordt uitgevoerd, gelet op het ontbreken van welke wettelijke verplichting ook terzake. Dus kan ik daarover geen omzendbrief sturen.

Heb ikzelf daar geen mening over ? Zeker wel. Een federale staat bestaat uit verschillende entiteiten waarbij het vaderland is samengesteld uit deelstaten met een constitutionele invulling. Dit zou tot het deontologisch aanvoelen moeten behoren. Ik besef heel goed dat door onze geschiedenis, de staatshervorming en de gevoeligheden die daaraan zijn gekoppeld, daar nog altijd emotionele en psychologische problemen over bestaan.

Ik merk op het terrein dat het niet in alle steden en gemeenten gebeurt zoals de heer Decaluwe zegt. In mijn gemeente Evergem bijvoorbeeld wordt bij dergelijke plechtigheden wanneer de militaire groet wordt gebracht, deze dan ook door de politie en de andere officiële instanties gebracht. Dit hangt soms af van het plaatselijk klimaat of een

Van Grembergen

plaatselijk initiatief. Regelgeving daaromtrent is er niet, en die kan ik vanuit mijn bevoegdheid niet opleggen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, ik dank u voor het duidelijke antwoord. Aanvankelijk meende ik dat het wel kon als we het decreet zouden verfijnen, maar bij de laatste zinsnede heb ik de indruk dat u zegt dat het totaal niet onze bevoegdheid is.

Minister Paul Van Grembergen : Men kan een voorstel of ontwerp van decreet indienen. De Raad van State zal zijn advies daarover geven. Dit kan mede in de decretale invulling komen, maar op dit ogenblik heb ik geen enkele basis om een dergelijke beslissing te nemen. Ik heb bovendien mijn persoonlijk aanvoelen ten opzichte van militaire groenten en dergelijke, maar dat zou ons te ver leiden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Bart De Smet tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de instructies van de minister voor de opmaak van de gemeentebegrotingen 2004 en de recent gemaakte afspraken met betrekking tot de Elia-heffing

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Smet tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de instructies van de minister voor de opmaak van de gemeentebegrotingen 2004 en de recent gemaakte afspraken met betrekking tot de Elia-heffing.

De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze interpellatie betreft in het bijzonder de compensatie via Elia van het verlies aan dividenden voor de gemeentebesturen en de afspraken die daaromtrent zijn gemaakt. Ik maakte allusie op de omzendbrief die u stuurde aan de gemeenten met betrekking tot de groeivoet van de personenbelasting. Straks is er nog een

vraag van de heer Laloo hierover, en zal ik dan hierop wat dieper op ingaan.

Wat de Elia-heffing betreft, staat in uw omzendbrief voor 2003 dat het bedrag mag worden ingeschreven in de begroting. In de omzendbrief die u nu aan de gemeentebesturen hebt gestuurd over de begrotingsopmaak 2004, maant u hen aan tot voorzichtigheid wat betreft het verlies aan inkomsten van die dividenden. U hebt er bij de gemeentebesturen op aangedrongen om bij de intercommunales waarvan ze deel uitmaken, duidelijke en realistische cijfers op te vragen en die in de begroting op te nemen. Ik dank u hiervoor. In deze toch wel onzekere financiële situatie is het belangrijk dat er duidelijke instructies worden gegeven, wat u effectief hebt gedaan in uw laatste omzendbrief.

Op 19 september worden de krachtlijnen voor die financiële compensatie uitgestippeld in een overleg tussen de federale regering en de gewesten. De afspraak die werd gemaakt is dat Elia de stroomprijs met 4,3 euro per megawattuur zou verhogen. In de Septemberverklaring van minister-president Somers hebben we vernomen dat een oplossing tegen einde oktober zou mogen worden verwacht. Er is nog wat discussie over de vraag of enkel distributienetwerken of ook de grote industriële gebruikers zullen worden onderworpen aan deze heffing. Federaal minister Moerman heeft daar al verklaringen over afgelegd.

Bij de nu voorliggende afspraken, namelijk 4,3 euro ter compensatie, zouden de gemeenten kunnen rekenen op een compensatie van zo'n 170 miljoen euro. Toen we laatst in de commissie van gedachten hebben gewisseld over die compensatie van het verlies van dividenden, werd naar voren gebracht – het cijfer wijzigt nogal eens – dat de lokale besturen aan een verlies kwamen van om en bij 300 miljoen euro. U hebt toen gezegd dat u ervan uitging dat de compensatie, zoals beloofd door de federale premier en opgenomen in de programmawet, volledig zou zijn. Zelf heb ik toen gezegd dat ik die illusie al aan het verliezen was. Uit wat nu bekend is, blijkt dat die compensatie niet volledig zou zijn.

We weten allemaal dat de lokale belastingen de voorbije jaren aanzienlijk werden verhoogd. Ik ben blij dat hieromtrent de meningen bij de andere fracties enigszins zijn bijgesteld. Daarnaast zijn vele gemeentebesturen verplicht om investeringen terug te dringen om de financiële meerjarenplanning sluitend te houden. We zitten momenteel in economisch onzekere tijden. Enige tijd geleden al werd berekend dat de daling van investeringen bij

De Smet

de lokale besturen een verlies aan arbeidsplaatsen van 7.000 personen betekent.

Ik trek de discussie even open omdat altijd smalend wordt gedaan over het feit dat we geld komen vragen voor de gemeentebesturen die er eigenlijk toch maar mee 'smossen'. Het tegendeel is waar en de gevolgen van die slechte positie van de gemeentelijke financiën gaan verder dan het financiële beleid van die gemeenten.

Ik herinner ook graag aan de verklaring van de minister-president in augustus, zeggende dat hij namens Vlaanderen wilde gaan spreken met andere overheden en inspanningen wilde leveren om te komen tot een schuldafbouw in het algemeen. Ook toen zei de minister-president dat dit enkel en alleen zou gebeuren indien de compensatieregeling voor de vermindering van inkomsten uit dividenden effectief gerealiseerd zou worden. Dat is een concreet engagement.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen bij de huidige stand van zaken. De gemeenten die de richtlijnen voor de begroting 2003 hebben gevolgd, hebben in hun begroting de inkomsten uit dividenden op hetzelfde niveau gehouden als het jaar voordien. Uit de huidige cijfers blijkt dat de voorgestelde compensatie geen 100 percent zal bedragen maar wellicht slechts een fractie daarvan. Die gemeenten worden dus geconfronteerd met een gat in hun begroting. Zij hebben in die inkomsten voorzien maar die zullen niet worden geïnd. Hoe kunnen de gemeenten hun begroting in overeenstemming brengen met de huidige richtlijnen ?

Mijnheer de minister, hoe staat u in het kader van het overleg tussen het federale niveau en de gewesten tegenover het compromis dat werd bereikt ? Zult u nog bijkomende richtlijnen bezorgen aan de gemeenten zodra er een definitief akkoord is gesloten ? Wanneer gaat de heffing in ? Wanneer zullen de gemeenten de opbrengsten daarvan kunnen ontvangen ? Hoe zal men er bij de verdere uitwerking van het compromis over waken dat een negatief advies van de Raad van State vermeden wordt ? Vorig jaar in oktober heeft de Raad van State al duidelijk gemaakt dat een Elia-compensatie niet correct zou zijn aangezien de gewesten – en niet de federale overheid – bevoegd zijn voor de financiering van de lokale besturen.

We hebben het in deze commissie al vaker gehad over de Elia-compensatie. Ik ben dan ook verbaasd over de gevolgen van die heffing voor de elektrici-

teitsprijs bij de bedrijven en de meerkosten die dat zal meebrengen voor de gebruiker. De CD&V-fracties – zowel hier als in het federale parlement – hebben al een aantal voorstellen gedaan over die compensatie. Op het federale niveau was er het voorstel om een BTW-compensatiefonds op te richten. Immers, elektriciteit wordt er niet goedkoper op en de gemeenten gaan erop achteruit. Heel wat middelen komen via de vennootschapsbelasting in de federale schatkist terecht. In dat compensatiefonds zouden de gemeentebesturen de BTW die ze jaarlijks verschuldigd zijn, gecompenseerd zien. Minder BTW-inkomsten zouden worden gecompenseerd door meer ontvangsten uit de vennootschapsbelasting. Ook in het Vlaams Parlement hebben we een voorstel gedaan, namelijk om het Vlaams aandeel in de onroerende voorheffing bij het gemeentefonds te voegen.

Dit verhaal is niet af. Stel dat de Raad van State bezwaren heeft, dan moeten we samen een oplossing zoeken voor een compensatie. Onze fractie wil de voorgestelde oplossing constructief benaderen maar wil ook werken aan alternatieven.

Tot slot wil ik het niet alleen hebben over de elektriciteitssector. Er is er ook nog de gassector. Mijnheer de minister, hoe wilt u daar het verlies aan dividenden compenseren ?

De voorzitter : De heer Laloo heeft het woord.

De heer Boudewijn Laloo : Ik sluit me aan bij de heer De Smet. Naast financiële problemen worden gemeenten echter ook met praktische problemen geconfronteerd. De gemeenten willen een voorbeeldfunctie vervullen. Ze maken tijdig hun begroting op en leggen die voor aan de gemeenteraad. Wanneer de begroting tijdens de gemeenteraad van november moet worden behandeld, dan moet die tijdig worden bezorgd aan de gemeenteraadsleden. Voor de financiële diensten die zorgen voor de begrotingsopmaak, is dat een enorm probleem. Aangezien we onvoldoende zicht hebben op wat dat voor een gemeente betekent, lokken we een gemeenteraadsbeslissing uit die geen echte gemeenteraadsbeslissing is. Wat de Elia-gelden betreft, kunnen we geen bedrag inschrijven. We leggen dus iets vertekend voor aan de gemeenteraad. Mijnheer de minister, wanneer zult u concreet kunnen meedelen welk bedrag naar welke gemeente gaat ?

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik sluit me aan bij de vragen van de vorige sprekers. De Vlaamse steden en

De Roo

gemeenten willen weten waar ze aan toe zijn en wanneer ze geïnformeerd zullen worden over het bedrag waarover ze zullen kunnen beschikken. Eigenlijk zouden ze in de loop van 2003 moeten kunnen beschikken over een bedrag dat het verschil dekt tussen het dividend dat ze normaal moesten ontvangen en datgene wat ze zullen ontvangen. Dat verschil moet worden gedekt door de Elia-gelden. De maatregelen worden echter pas een jaar later genomen. De Elia-tarieven moeten worden verhoogd en doorgerekend aan de bedrijven op het transmissienet. Wanneer dat pas in december gebeurt, dan kunnen de steden en gemeenten die gelden pas in 2004 ontvangen. Intussen blijven ze met een groot probleem zitten.

Dat probleem moet worden opgelost. Er is altijd gezegd dat de federale overheid haar verantwoordelijkheid moest nemen. Het is immers de federale overheid die terzake de beslissingen heeft genomen. Ik stel vast dat de Waalse steden en gemeenten nog altijd het topdividend ontvangen. De liberalisering is daar immers nog niet ingegaan. Men laat Vlaanderen eerst de kinderziekten doorspartelen en trekt daar de nodige lessen uit voor Wallonië. Het gevolg is dat de Waalse steden en gemeenten een hoger dividend ontvangen dan de Vlaamse. Dat betekent dat men aan de Vlaamse bedrijfs wereld en aan de Vlaamse gezinnen een hoger tarief zal moeten aanrekenen dan in Wallonië. Dat houdt dan ook een concurrentievoordeel in voor de Waalse ondernemingen. Dat voordeel mag niet worden onderschat, zeker wanneer het gaat over energieopslopende ondernemingen.

We zitten in een uitzichtloze situatie. Het probleem van de steden en gemeenten raakt niet opgelost. Er worden verschillen gecreëerd tussen Vlaanderen en Wallonië doordat Vlaanderen de liberalisering veel sneller wil doorvoeren dan Wallonië. Achteraf kan men dan zeggen dat Vlaanderen niet klaar was voor die liberalisering, maar die om bepaalde politieke redenen toch heeft doorgevoerd. Ik stel me daar grote vragen bij. Diegenen die daar aanvankelijk grote verklaringen over hebben afgelegd, zwijgen nu in alle talen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Wat de analyse van dit probleem betreft, is dit eigenlijk een debat tussen voor 99 percent gelijkgestemden. De vraag is hoe we daarmee omgaan en hoe we deze situatie kunnen optimaliseren.

Ik heb nooit smalend of minachtend gedaan over de opmerkingen die terzake zijn gemaakt. Integendeel, ik heb me via de interpellaties altijd gesteund gevoeld. Ze waren voor mij een motivatie om dit probleem in te brengen in de Vlaamse regering en bij elke federale bespreking. Het probleem van de afspraken over de liberalisering van de elektriciteitssector werd ingebracht in de programmawet 2002 in de federale Kamer, alsook tijdens de regeringsonderhandelingen 2003, na de verkiezingen van 18 mei, en in het regeerakkoord.

Het was de federale regering die herhaaldelijk heeft gezegd dat het verlies dat de gemeenten zouden lijden door het wegvallen van dividenden, op federaal niveau zou worden vergoed. Ik heb terzake een formele vraag gesteld aan de premier, namens mijn collega's uit de Vlaamse regering. Ik heb daar ook een plechtig antwoord op gekregen.

Ik zal nu antwoorden op de punctuele vragen.

Wat de groeiraming betreft voor de APB, bepaalt de omzendbrief van 18 juli 2003 houdende de instructies voor het opstellen van de begrotingen, budgetten en meerjarenplannen voor 2004 van de gemeenten en de OCMW's, dat de besturen voor hun begroting 2004 mogen uitgaan van een groei van 1,5 percent.

Met dit percentage ga ik uit van het voorzichtigheidsbeginsel. Los van de recente federale hervorming van de personenbelasting maakt de Belgische economie op dit ogenblik een moeilijke periode door, die ongetwijfeld effect zal hebben op de fiscale ontvangsten. De gemeenten blijven er dan ook alle belang bij hebben om voorzichtig te rammen, zeker in een meerjarig perspectief.

De omzendbrief bepaalt anderzijds ook dat gemeenten een ander groeipercentage dan 1,5 percent mogen hanteren. Daarbij moeten ze wel rekening houden met eigen ontwikkelingen zoals de sociaal-economische toestand in de regio. Gemeenten zijn dus vrij een andere groeiparameter toe te passen, op voorwaarde dat ze dit kunnen verantwoorden. Als de gemeenten dus een ander groeipercentage motiveren, eventueel aan de hand van gegevens verstrekt door de Federale Overheidsdienst Financiën, in verband met de reële effecten van de federale belastinghervorming, dan zal de toezichthoudende overheid zich niet verzetten tegen deze groeipercentages.

Eenzelfde voorzichtigheid heb ik in mijn omzendbrief ook gehanteerd in verband met de compensatie voor de elektriciteitsdividenden. Ik citeer : 'In

Van Grembergen

afwachting van meer concrete gegevens inzake de compensatieregeling die in uitvoering van de programmawet zal worden uitgewerkt en omdat de Vlaamse regering geen meester is van het tijdsfad daaromtrent, ...'

De liberalisering is een trein die is vertrokken. Ik ben echter niet de machinist van die trein. Ik kan alleen de problemen die zich voordoen, signaleren. *(Opmerkingen van de heer Johan De Roo)*

Ik personaliseer dit niet. Het gaat om een algemene beslissing van de Vlaamse regering. U wilt die personaliseren.

De Vlaamse regering heeft in haar uitvoeringsmodaliteiten een belangrijke voorwaarde ingebouwd, namelijk dat de federale overheid daarvoor een compensatie zou inbrengen. De federale regering heeft niet gepreciseerd hoe ze dat zou doen. Dat kan evengoed via een dotatie uit de algemene middelen aan de deelstaten, in plaats van bijvoorbeeld via een Elia-structuur. De deelstaten zijn dan volgens de Raad van State in de relatie tot de gemeenten de enige die de gelden en dotaties in het beleid kunnen overmaken.

De gemeenten moeten bij de intercommunale waarvan ze deel uitmaken, een zo realistisch mogelijke raming van de dividenden opvragen voor het lopende en het volgende jaar, en die in hun begroting opnemen. Die instructie sluit nauw aan bij de vorige, waarin ik heb gesteld dat de gemeentebesturen het voorzorgsprincipe in acht moeten nemen. Ik heb altijd het voorbehoud mede geformuleerd, goed beseffende welke druk er op de gemeentebesturen bestond om hun begrotings- en beleidsplannen in te vullen in een meerjarenplanning, en wetende dat het geen bon ton was om de burgers zwaardere lasten op te leggen.

Mijnheer De Smet, u vraagt wat de gemeenten moeten doen die in hun begroting 2003 hetzelfde bedrag aan dividenden hebben inschreven als in de begroting 2002. In verband met de ramingen voor 2003 heb ik bij brief van 2 december 2002 aan de gemeenten meegedeeld dat ik gelet op het uitdrukkelijke engagement van de federale regering met betrekking tot de Elia-heffing en de concrete vertaling ervan in de programmawet van 24 december 2002, me er niet tegen zou verzetten dat gemeentebesturen in hun begroting 2003 maximaal hetzelfde bedrag aan dividenden inzake elektriciteit, uitgekeerd door de intercommunales, als in de begroting

2002 inschrijven. Uiteraard moeten de gemeentebesturen het voorzorgsprincipe in acht nemen.

Er bestond bijgevolg geen enkele verplichting voor de gemeenten om het bedrag aan dividenden constant te houden in de begrotingsraming. In mijn brief van 2 december 2002 wees ik uitdrukkelijk op het voorzorgsprincipe. Ik kan, als toezichthoudende overheid, niet voor elke individuele gemeente de gevolgen inschatten. Er zijn ook verschillen naargelang van de intercommunale waarbij ze zijn aangesloten en naargelang van de aard van de intercommunales.

Mijn toestemming om de dividenden op hetzelfde peil te houden, ingeval de gemeenten daartoe zouden besluiten, hield in dat ikzelf noch de gouverneurs daartegen zouden optreden bij de uitoefening van het administratief toezicht. Ik heb die houding steeds gesteund op de toezeggingen van de federale regering, zeker nadat die werden concreetiseerd in de programmawet. U kunt zich afvragen of dat goedgelovigheid was, maar als we spreken over federale loyaliteit, wat kan er dan correcter zijn dan dat de wetten of decreten die in de verschillende parlementen worden goedgekeurd, en die de verhoudingen tussen die entiteiten vastleggen, worden uitgevoerd ?

De heer Johan De Roo : Mijnheer de minister, zowel tijdens plenaire als commissievergaderingen hebt u gezegd dat indien de federale overheid de gemeenten en de steden in de steek laat door die compensatie niet te realiseren, er een groot probleem is voor de Vlaamse regering, die optreedt als woordvoerder van alle gemeenten en steden in Vlaanderen. Vandaag is dat niet gerealiseerd. Alle steden en gemeenten zitten met een financiële put. Het probleem is ernstiger dan gedacht. Het is des te groter naargelang de stad groter is.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer De Roo, ik weet niet meer wat ik letterlijk heb gezegd, maar naar de geest klopt het wel. Ik heb er zeker ook aan toegevoegd dat ik me niet kon voorstellen dat een federale regering die medeverantwoordelijk is voor het geheel, ten opzichte van de gemeenten haar woord zou breken.

In ieder geval worden de besprekingen om uitvoering te geven aan de federale programmawet gevoerd. Ze zijn nog niet volledig afgerond. Tussen de regeringen is afgesproken dat er tegen eind oktober een definitieve regeling zou komen. Er is momenteel sprake van een heffing van 4,3 euro per megawattuur. Ik wil nog geen uitspraak doen over het definitieve bedrag dat de gemeenten zullen

Van Grembergen

ontvangen, en over de vraag of dat de minderekomsten volledig zal compenseren. Ik ben altijd uitgegaan van de volledige compensatie, en de Vlaamse regering doet dat ook.

De heffing is wel substantieel hoger dan de bedragen die een half jaar geleden circuleerden. Mijnheer De Smet, u hebt gezegd dat de gemeenten met een fractie tevreden zouden moeten zijn. Het is niet het volledige bedrag, het is ook geen fractie. Het gaat over ongeveer 65 percent van de volledige compensatie. Aangezien de besprekingen niet zijn afgerond, bestaat op dit ogenblik evenmin duidelijkheid over de vraag wanneer de gemeenten de opbrengsten van de heffing zullen ontvangen. Mijnheer De Roo, het scenario dat u hanteert, is niet uit de lucht gegrepen. Waarschijnlijk stemt het met de werkelijkheid overeen.

Het advies van de Raad van State zegt dat de federale regering op geen enkele wijze een relatie heeft met de gemeenten, en dat daarmee rekening moet worden gehouden. De federale regering werkt een regeling uit die de opmerkingen van de Raad van State opvangt. Dat kan door de gelden over te maken aan de Vlaamse overheid, die op haar beurt de gelden overmaakt aan de gemeenten. Waarschijnlijk zijn er nog andere oplossingen mogelijk.

De taks is een federale heffing die naar de gemeenten moet gaan. De manier waarop dat kan gebeuren, moet nog worden uitgewerkt. Ik ga ervan uit dat die regeling juridisch correct zal zijn, of dat er in elk geval een antwoord wordt geformuleerd op de opmerkingen van de Raad van State.

Inzake de compensatie van de gasector zijn me op dit moment geen formele initiatieven van de federale regering bekend. Als ik daarover meer gegevens heb, zal ik dat meedelen.

Eind oktober wordt dus een belangrijk moment. De tijd dringt. Mijnheer Laloo, ik begrijp uw opmerkingen inzake de opmaak van de begrotingen. We trachten hierin partner te zijn van de gemeentebesturen, goed beseffende dat we een grotere onafhankelijkheid van optreden zouden moeten hebben. We zitten in deze zaak gevangen in de federale structuur die haar toezegging nog moet nakomen.

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de minister, ik ben verheugd dat u bevestigt dat de Vlaamse regering tot vandaag voorhoudt dat er een volledige

compensatie moet komen van de dividenden. Ik veronderstel dat u dat standpunt in de verdere besprekingen met de federale overheid zult blijven verdedigen.

U hebt gezegd dat de gemeenten die uw richtlijnen hebben gevolgd inzake de begroting 2003, die op niveau mogen houden, maar dat ze ook voorzichtig moeten zijn. Dat is zoals de kat bij de melk zetten, en denken dat ze die niet zal aanraken. Een aantal besturen heeft die mogelijkheid gevolgd. Ze worden nu geconfronteerd met verminderde inkomsten, terwijl ze al uitgaven van een compensatie in 2003.

We kunnen niet anders dan de uitkomst van de besprekingen afwachten. Vlaanderen heeft zich op een onhandige manier in de nesten gewerkt. Wallonië wil de regeling in 2007 treffen, Vlaanderen in 2003. In Wallonië bestaat die compensatie nu al. Vlaanderen wordt nu geconfronteerd met duurdere stroom. Onze bedrijven hebben dus een concurrentieel nadeel. Bovendien is er nog het probleem van de financiering van de lokale besturen. Wellicht hadden de initiatiefnemers daarover beter eerst nagedacht. We zullen die zaak verder opvolgen en we hopen dat het niet wordt zoals de politiehervorming.

Minister Paul Van Grembergen : De gemaakte afspraak vertrekt vanuit de compensatie. De besprekingen zijn nog bezig. De 4,3 euro verhoogt de kostprijs. Dat is diabolisch. Hoe meer we willen compenseren, hoe hoger dat bedrag wordt. Ik kijk daar met een zekere terughoudendheid tegen aan. Ik kan niet zeggen tegen de federale regering dat we onze belofte niet nakomen, dat we het probleem regelen zonder compensatie en dat we aan de gemeenten de verantwoordelijkheid geven om de problemen zelf op te lossen. Het is onaanvaardbaar dat de 4,3 euro niet wordt ingebracht in het kostenplaatje. De totale compensatie is diabolisch. Ik moet daarmee rekening houden bij de onderhandelingen.

De heer Bart De Smet : We moeten ons inderdaad bewust zijn van dat diabolische effect. We moeten ons ernstig beraden over alle neveneffecten. De premier heeft op 8 oktober 2002 gezegd dat via Elia een vergoeding aan de gemeenten zou worden toegekend. We moeten ons bewust zijn van de mogelijke negatieve gevolgen voor de industrie, de gebruikers en de openbare financiën. Wellicht bestaan er betere alternatieven zonder dergelijke negatieve effecten. Misschien hebben we de uitgestoken federale hand te gretig gegrepen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer De Smet en door de heren Schepens en Logist werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Boudewijn Laloo aan de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het decreet tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laloo aan de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het decreet tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds.

De heer Laloo heeft het woord.

De heer Boudewijn Laloo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, Elia is inderdaad een federale materie, maar het Gemeentefonds blijft toch nog een Vlaamse bevoegdheid. Mijnheer de minister, in een gesprek met een delegatie van de VVSG hebt u bevestigd dat het decreet over het Vlaams Gemeentefonds voor 2004 niet volledig zou worden uitgevoerd. Volgens de Vlaamse regering gaat het niet om een echte bezuiniging, maar om een betere inschatting van de groei van het bruto nationaal inkomen.

Het Planbureau had op 20 juni die groei in zijn economische begroting op 2,1 percent vastgelegd. Amper vier weken later vond de Vlaamse regering die cijfers te optimistisch. Eigenaardig is dat de nieuwe cijfers van het Planbureau, pas verschenen begin oktober, opnieuw spreken van 2,1 percent. De Vlaamse regering wil voor 2004 niet hoger gaan dan een BNI-groei van 1,5 percent. Voor het Gemeentefonds betekent dat een stijging van 3,26 in

plaats van 3,86 percent. Dat lijkt niet veel, maar in verhouding tot het totaalbedrag van het Gemeentefonds is het dat wel.

Het is opvallend dat de gemeenten hierover niets konden lezen in de brief die ze eind juli kregen met de individuele ramingen voor de komende jaren. Ook de persmededelingen van de Vlaamse regering van 18 juli maken geen gewag van die ingreep.

Ik heb daaromtrent vier vragen, mijnheer de minister. Op welke nieuwe gegevens baseert de Vlaamse regering zich om de groei van het BNI niet hoger dan 1,5 percent te ramen ? Waarom werd dit niet meegedeeld aan de gemeentebesturen in juli, bij het begin van de opmaak van de begroting ? Acht u een dergelijke ingreep wel verantwoord, vooral gezien de precaire financiële situatie van heel wat steden en gemeenten ? Wat is de impact hiervan op het Stedenfonds ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het groeimechanisme, zoals bepaald in artikel 3, paragraaf 2 van het decreet, houdt in dat voor de vaststelling van de dotatie van het Gemeentefonds voor 2004 de middelen van het fonds worden gekoppeld aan de inflatie tussen maart 2002 en maart 2003, verhoogd met de geraamde reële groei, waarvan de formule zeer duidelijk in het decreet staat.

De groeiraming van het BNI is die zoals voorzien in de economische begroting die het Planbureau opstelt. De inflatie bedraagt 1,76 en het BNI, door het Planbureau bekendgemaakt voor het zomerreces, bedraagt 2,1. Dit betekent dat het Gemeentefonds een groei zou moeten kennen van 3,86 percent. Met dit evolutiepercentage had de decreetgever uitdrukkelijk de bedoeling de middelen van het Gemeentefonds welvaartsvast te maken. Het groeipad loopt trouwens parallel met de middelen van de Vlaamse overheid, opgenomen in de financieringswet, in tegenstelling met de evolutie van de middelen van de Vlaamse overheid die onderhevig zijn aan bijsturing.

Als achteraf blijkt dat het Planbureau zich heeft vergist en dat het BNI in plaats van 2,1 maar 1,5 zou zijn, recupereert de federale staat de inkomsten van de deelstaat. Dit is een formule die niet in het decreet van het Gemeentefonds staat. Daarin staat een formule zonder enige herformulering. Dit heeft tot gevolg dat wanneer op een bepaald ogenblik de globale middelen van Vlaanderen vermin-

Van Grembergen

deren, het Gemeentefonds desondanks groeit en niet meer in relatie staat tot de normale evolutie van het inkomen van Vlaanderen. Dat is een probleem. We hebben dit niet bij het decreet ter overweging opgenomen.

Bij de opmaak van de begroting 2004 werd de Vlaamse regering geconfronteerd met enerzijds sterk wisselende evolutiepercentages van het BNI over de laatste jaren en met anderzijds een forse toename aan betalingskredieten, aangezien vorig jaar 131 miljoen euro werd doorgeschoven naar de volgende jaren. Wat de groei van het BNI betreft, zien we bijvoorbeeld dat de jongste raming van het BNI voor 2001 door het Instituut voor de Nationale Rekeningen werd teruggebracht van 2,5 naar 0,5. Deze bijgestuurde schatting heeft een rechtstreeks effect op de Vlaamse middelen. Dit is niet het geval voor steden en gemeenten.

Wat het probleem van de betalingskredieten betreft, kan worden verwezen naar de verantwoording van de bijsturing die vorig jaar is gebeurd. Bij de integratie van het Investeringsfonds en het Sociaal Impulsfonds in het nieuwe Gemeentefonds, hebben alle steden en gemeenten hun nog niet opgenomen trekkingsrechten kunnen behouden en dit boven de waarborgregeling die in het decreet is opgenomen. De trekkingsrechten blijven dus behouden, alleen is er een verschuiving van dit jaar naar volgend jaar.

De impact van deze maatregel op de Vlaamse begroting 2004 zou zonder de voorziene bijsturing circa 217 miljoen euro of 8,8 miljard frank extra betalingsmiddelen vragen. Om deze zware hypotheek op de Vlaamse begroting iets te verlichten, werd geopteerd voor een lager groeipad. Voor de bijsturing werd rekening gehouden met een iets kleinere groei van het BNI, namelijk met 1,5.

In vergelijking met 2003 vertoont het Gemeentefonds nog steeds een globale stijging van 3,26 procent of 50,3 miljoen euro, zijnde meer dan 2 miljard frank. Daarmee blijft het Gemeentefonds nominaal de grootste stijger op de Vlaamse begroting 2004. Om de steden en gemeenten niet voor verrassingen te plaatsen, werd de mindering op het groeipad reeds verrekend naar aanleiding van de begrotingsinstructies die aan de steden en gemeenten werden meegedeeld in de omzendbrief van 18 juli.

Over het groeipad was in de omzendbrief geen sprake omdat de percentuele groei van het Gemeentefonds a rato van 3,26 procent niet wordt

doorgetrokken naar elk van de individuele besturen. In gemeenten met relatief beperkte financiële mogelijkheden, waaronder vaak kleinere en landelijke gemeenten, is de groei veel hoger dan het algemeen gemiddelde. Anderzijds behouden de veel-er rijke gemeenten enkel de som van hun aandelen uit het vroegere Gemeentefonds, Investeringsfonds en Sociaal Impulsfonds.

Dit is de toepassing van het decreet van 5 juli 2002 en sluit aan op de afspraken uit het bestuursakkoord met de gemeenten. Zij zijn vooral herverdelend, rekening houdend met de fiscale draagkracht en de centrumfunctie van de gemeenten.

Zeggen dat deze ingreep onverantwoord is, klopt niet. Zeggen dat dit niet de invulling is van het engagement zoals decretaal is vastgesteld, klopt wel. U zult begrijpen dat ik ook liever het voorziene groeipad onverkort had ingevuld. In de gegeven omstandigheden echter, waar naast het Gemeentefonds ook nog resterende trekkingsrechten van het Investeringsfonds en het Sociaal Impulsfonds op de begroting moeten worden voorzien, zou het veeleer onverantwoord zijn deze zonder bijsturing op de Vlaamse begroting te laten wegen.

Dat we geen rekening hebben gehouden met de precaire financiële situatie van heel wat steden en gemeenten, is ook niet echt juist. Tijdens deze legislatuur zijn de middelen die vandaag in het Gemeentefonds worden gebundeld, gestegen met 22,8 procent, terwijl de inflatie slechts 12,6 procent is gestegen. Er zijn dus 10 procent meer middelen boven de inflatie. Ik kan u de grafiek hiervan bezorgen. Vertaald naar middelen, betekent dit circa 296 miljoen euro of maar liefst 12 miljard frank die bijkomend naar de steden en gemeenten zijn georiënteerd. Bij het Stedenfonds wordt de normale formule van het BNI gebruikt. Hier komen we uit op 3,86.

De voorzitter : De heer Laloo heeft het woord.

De heer Boudewijn Laloo : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben de laatste om te stellen dat u niet genoeg inspanningen hebt geleverd om middelen te voorzien in het Gemeentefonds. Los daarvan heb ik de indruk dat die zware hypotheek op de Vlaamse begroting toch een klein beetje is verschoven naar de gemeenten. Deze hadden op iets gerekend, maar de realiteit is toch anders.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Ik weet dat niemand nu staat te juichen, zeker niet degenen die gemeentelijke verantwoordelijkheid dragen. Zij wensen dat er een volledige invulling komt van de engagementen. Binnen de discussies die er gevoerd werden over de globale begroting, en de keuzes die dan zijn gemaakt, is er maximaal voor gezorgd dat er voor de steden en gemeenten op een optimale manier een invulling is gebeurd, rekening houdend met de huidige omstandigheden. Bovendien zal dit aanleiding geven tot discussie in het parlement bij het programmadecreet dat de begroting vergezelt. Ik denk dat we daarop een behoorlijk antwoord kunnen geven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.55 uur.*
